

BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS ETIKOS KOMISIJA

SPRENDIMAS

DĖL LIUTAURO VARIAKOJO

2024 m. balandžio 18 d. Nr. EP-13

Biržai

Biržų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisija (toliau – Etikos komisija): Etikos komisijos pirmininkė Simona Bindariūtė, Etikos komisijos pirmininkės pavaduotoja Audronė Garšvaitė, nariai Dalia Baltrušaitienė, Dalius Drevinskas, įvertinusi aplinkybes dėl Biržų rajono savivaldybės tarybos nario Liutauro Variakojo elgesio atitikties Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatomis ir išnagrinėjusi tyrimo metu surinktą medžiagą,

nustatė:

Etikos komisija 2024 m. vasario 2 d. gavo Biržų rajono savivaldybės Socialdemokratų frakcijos, Lietuvos Valstiečių žaliųjų Sąjungos frakcijos ir Liberalų frakcijos pareiškimą „Dėl Tarybos nario Liutauro Variakojo galimai pažeistų viešųjų ir privačių interesų“ (toliau – Pareiškimas), kuriame nurodyta, kad 2024 m. vasario 1 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos posėdžio metu L. Variakojis nenusišalino svarstant 26 darbotvarkės klausimą „Dėl Biržų rajono savivaldybės sporto programų projektų finansavimo iš savivaldybės biudžeto lėšų tvarkos aprašų patvirtinimo“. Anot pareiškėjų šios pataisos galimai yra asmeniškai palankios L. Variakojui, o L. Variakojo veiksmai yra nesuderinami su viešaisiais ir privačiais interesais, nes L. Variakojis užsiima motociklų sportu, aktyviai sportuoja ir kiekvienais metais atstovaudamas savo sporto klubą „Ponoras“ teikia projektus ir gauna savivaldybės paramą.

Etikos komisija vadovaudamasi Etikos komisijos nuostatų, patvirtintų Biržų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 30 d. sprendimu Nr. T-147 „Dėl Biržų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos nuostatų patvirtinimo“ (su visais pakeitimais), 30 punkto 30.1 papunkčiu, nusprendė, 2024 m. vasario 6 d. vykusio Etikos komisijos posėdžio metu, pradėti tyrimą dėl L. Variakojo elgesio atitikties Įstatymo nuostatomis.

Tyrimo metu buvo vertinama, ar Biržų rajono savivaldybės tarybos narys L. Variakojis nenusišalindamas nuo klausimo svarstymo ir priėmimo „Dėl Biržų rajono savivaldybės sporto programų projektų finansavimo iš savivaldybės biudžeto lėšų tvarkos aprašų patvirtinimo“, nepažeidė Įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintų deklaruojančiam asmeniui nustatytų pareigų.

L. Variakojis, 2024 m. kovo 12 d. teikdamas Etikos komisijai paaiškinimą (toliau – Paaiškinimas), nurodė, kad Pareiškime nurodyta informacija neatitinka faktų ir yra klaidinga. Pažymėjo,

kad motoklubas „Ponoras“ nėra jo asmeninis klubas bei akcentavo, kad minėto klubo neatstovavo kiekvienais metais (2021-2022 m. atstovavo Utenos „UtenaRacingSchool.lt“ klubą), kaip yra nurodoma Pareiškime. Atkreipė dėmesį ir į tai, kad jis, kaip sportininkas, ar kaip fizinis asmuo, nėra pateikęs nei vieno projekto Savivaldybės paramai gauti ir jokios paramos iš Savivaldybės nėra gavęs. Paaiškinime teigė, kad pataisos nedaro jam jokios įtakos, nes nėra klubo savininkas ar pirmininkas. Taip pat pažymėjo, kad nėra klubo narys, o kaip sportininkas buvo pakviestas 2023 m. sezoną atstovauti klubą „Ponoras“ motokroso varžybose. L. Variakojis Paaiškinime nurodė, kad neižvelgia interesų konflikto grėsmių.

Etikos komisijos 2024 m. balandžio 10 d. posėdyje L. Variakojis iš esmės pakartojo savo Paaiškinime nurodytas aplinkybes bei atsakė į kitus Komisijos narių ir Pareiškėjų klausimus. Papildomai nurodė, kad 2024 m. vasario 1 d. Biržų rajono savivaldybėje tarybos posėdžio metu, svarstant klausimą „Dėl Biržų rajono savivaldybės sporto programų projektų finansavimo iš savivaldybės biudžeto lėšų tvarkos aprašų patvirtinimo“, klubo „Ponoras“ vadovas buvo jam artimas asmuo, tačiau, kaip nurodė, kai yra svarstomi bendri klausimai, nusišalinti nuo tokių klausimų nereikia (*konsultavosi su specialistais*). Taip pat paklaustas ar šiuo metu yra klubo „Ponoras“ vadovas, atsakė, kad nuo 2024 m. kovo mėnesio, kai vyko rinkimai, buvo išrinktas klubo „Ponoras“ vadovu (*tiksliai nuo kurios dienos neprisiminė*).

Etikos komisijos 2024 m. balandžio 10 d. posėdyje dalyvavusių Pareiškėjų manymu, L. Variakojis turėjo nusišalinti nuo klausimo svarstymo ir priėmimo. Pažymėjo, kad sąvokų „asmuo“ ir „klubas“ vartojimas Pareiškimo esmės nekeičia, ką akcentuoja L. Variakojis savo Paaiškinime. Taip pat atkreipė dėmesį į tai, kad spaudoje buvo rašoma, kad L. Variakojis yra reiškęs pasipiktinimą, kai buvo skirta mažai lėšų „Ponoro“ klubui, anot Pareiškėjų, tai rodo, kad L. Variakojis yra susijęs su minimu klubu, kaip ir tai, kad šiuo metu yra klubo vadovas. L. Variakojis posėdžio metu atsakė, kad spaudoje ne visada rašoma tiesa, o klubo vadovu tapo ne nuo 2024 m. vasario 1 d.

Įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodytos deklaruojančių asmenų pareigos, kurių privalo laikytis: 1) nešališkai, sąžiningai ir tinkamai atlikti tarnybines pareigas; 2) teisės aktų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad nekiltų abejonių, kad toks konfliktas yra; 3) nesinaudoti tarnybinėmis pareigomis ar tarnybiniu statusu asmeninei naudai gauti; 4) priimdami sprendimus, vadovautis įstatymais ir visų asmenų lygybės principu; 5) nesinaudoti viešai neskelbiama tarnybine informacija ne tarnybinei veiklai; 6) nesinaudoti ir neleisti kitiems naudotis valstybės ar savivaldybių valdomu turtu ne tarnybinei veiklai, išskyrus įstatymuose ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimuose nustatytas išimtis. Pažymėtina, kad Įstatymo nuostatų laikymasis ir pareiga vengti intereso konfliktų yra pačių valstybinėje tarnyboje dirbančių ir (ar) deklaruojančių asmenų pareiga. Tai reiškia, kad jiems patiems tenka pareiga ir atsakomybė įsivertinti aplinkybes, galinčias kelti viešų ir privačių interesų konfliktą, einant atitinkamas pareigas.

Įstatymo 2 straipsnio 2 ir 3 dalys apibrėžią interesų konflikto ir privačių interesų sąvokas. *Interesų konfliktas* – situacija, kai deklaruojantis asmuo, atlikdamas tarnybines pareigas ar vykdydamas tarnybinį pavedimą, turi priimti ar dalyvauti priimant sprendimą arba įvykdyti pavedimą, kurie susiję ir su jo privačiais interesais. *Privatūs interesai* – deklaruojančio asmens (ar jam artimo asmens) suinteresuotumas asmenine turtine ar neturtine nauda, deklaruojančio asmens (ar jam artimo asmens) moralinė skola, moralinis įsipareigojimas ar kitas panašaus pobūdžio interesas deklaruojančiam asmeniui atliekant tarnybines pareigas.

Kiekvienu konkrečiu atveju, vertinant aplinkybes, negalima remtis prielaidomis, menamais dalykais, hipotezėmis, turi būti akivaizdūs interesų konflikto požymiai, galintys kilti atitinkamose situacijose. Šiuo konkrečiu atveju Biržų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. vasario 1 d. posėdžio metu buvo svarstomas klausimas „Dėl Biržų rajono savivaldybės sporto programų projektų finansavimo iš savivaldybės biudžeto lėšų tvarkos aprašų patvirtinimo“, kuris posėdžio metu buvo priimtas. Minėtinasis dokumentas vertintinas kaip bendro pobūdžio norminis teisinis aktas. Jis nėra konkrečiai skirtas klubui „Ponoras“ ar gerinantis minimo klubo finansinę padėtį. Tai tvarka apimanti bendrą tvarką dėl sporto programų finansavimo, nukreipta į ateitį, kurioje nėra nurodyti ir konkretūs pretendentai finansavimui gauti.

Etikos komisija vadovaudamasi Įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 4 punktu, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 23 straipsnio 3 dalies 3 punktu, Etikos komisijos nuostatų, patvirtintų Biržų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 30 d. sprendimu Nr. T-147 „Dėl Biržų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos nuostatų patvirtinimo“ (su visais pakeitimais), 48 punkto 48.2 papunkčiu,

n u s p r e n d ė:

1. Pripažinti, kad Biržų rajono savivaldybės tarybos narys Liutauras Variakojis nepažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų.
2. Sprendimo kopiją išsiųsti Liutaurui Variakojui.
3. Apie sprendimą informuoti pareiškėjus ir Vyriausiąją tarnybinės etikos komisiją.
4. Sprendimą paskelbti interneto svetainėje www.birzai.lt.

Sprendimas gali būti skundžiamas Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo arba jo įteikimo suinteresuotiems asmenims dienos.

Komisijos pirmininkė

Simona Bindariūtė